

דָּבַר אַחַר אֶת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה, אֱלֹהִים לְמֹשֶׁה, כַּשֶּׁנִּזְרַק לְפָנָיו, וּכְשֶׁהֲצִיל אוֹתוֹ מִחֶרֶב פְּרַעֲהוּ, וְאֶת יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ, שְׁכַתוּב (שמות כ) וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים אֶת נַאֲקָתָם. וְכַתִּיב (שמות א) וּכְאֲשֶׁר יַעֲנֶנּוּ אוֹתוֹ כֵּן יִרְבֶּה וְכֵן יִפְרוּץ.

וַיִּשְׁמַע יִתְרוֹ כֵּהֵן מְדִיָּן. רַבִּי יוֹסִי פָתַח, (תהלים קיא) פְּדוּת שְׁלַח לְעַמּוֹ צִוְּה לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ קְדוֹשׁ וְנוֹרָא שְׁמוֹ. מַה שׁוֹנָה בְּכָל שָׁאֵר הַפְּסוּקִים, שְׁבַכְלָם שְׁתִּי תְבוֹת מְאֻלְפָּא בֵּיתָא, וּבְפָסוּק זֶה וְשֶׁלְאַחֲרָיו שְׁלַשׁ שְׁלַשׁ? אֵלָּא כְּדִי לְהַשְׁלִים שְׁשֵׁה צְדָדִים בְּאֻלְפָּא בֵּיתָא הַזֶּה, זֶה כְּנֶגֶד שְׁלַשׁ הַגְּאֻלוֹת שֶׁל יִשְׂרָאֵל, חוּץ מִהַגְּאֻלָּה הַרְאִשׁוֹנָה, פְּסוּק אַחֲרֵי כֶּנֶגֶד תּוֹרָה נְבִיאִים וְכַתוּבִים, וְהַפֵּל תְּלוּי בַּחֲכָמָה הַזֶּה.

פְּדוּת שְׁלַח לְעַמּוֹ - כְּשֶׁגְּאֻל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת יִשְׂרָאֵל מְגַלּוֹת מְצָרִים וְעָשָׂה לָהֶם נִסִּים וּגְבוּרוֹת. צִוְּה לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ - כְּשֶׁבָּא יִתְרוֹ וְקִבְּלוּ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְקָרְבוּ לְעַבְדוּתוֹ, וּמִשֵּׁם הַתְּקָרְבוּ כָּל אוֹתָם גְּרִים תַּחַת כִּנְפֵי הַשְּׁכִינָה. מִשֵּׁם וְהִלָּאָה, קְדוֹשׁ וְנוֹרָא שְׁמוֹ. שְׁהִרִי אֲזִי הַתְּקַדְּשׁ שֵׁם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׁהִרִי (מהצד האחר) מִתְּקַדְּשׁ שֵׁם הַקְּדוֹשׁ, כְּשֶׁנִּשְׁבַּר וְנִכְפָּה הַצַּד הָאֲחֵר, כְּמוֹ שְׁהִיָּה בֵּיתָרוֹ.

וַיִּשְׁמַע יִתְרוֹ וְגו', וְכִי יִתְרוֹ שָׁמַע וְכָל הָעוֹלָם לֹא שָׁמַע, וְהִרִי כְּתוּב (שמות טו) שָׁמְעוּ עַמִּים יִרְגְּזוּן?! אֵלָּא כָּל הָעוֹלָם שָׁמְעוּ וְלֹא נִשְׁבְּרוּ, וְהוּא שָׁמַע וְנִשְׁבַּר וְנִכְפָּה מִלְּפָנֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְקָרַב לִירְאָתוֹ.

רַבִּי אַבָּא אָמַר, בְּכַמָּה מְקוֹמוֹת שָׁנִינוּ, שְׁכָּל מַה שְׁעָשָׂה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְמַעַלָּה וּלְמַטָּה - הַפֵּל אֲמַת וּמַעֲשֵׂה אֲמַת. וְאִין לָךְ דְּבַר

דָּבַר אַחַר אֶת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה אֱלֹהִים לְמֹשֶׁה, כַּד אֶתְרַמִּי לְנֹהֲרָא, וְכַד שְׁזִיב לִיָּה מִחֶרֶב דְּפְרַעֲהוּ, וּלְיִשְׂרָאֵל עִמּוֹ, דְּכַתִּיב, (שמות ב) וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים אֶת נַאֲקָתָם. וְכַתִּיב (שמות א) וּכְאֲשֶׁר יַעֲנֶנּוּ אוֹתוֹ כֵּן יִרְבֶּה וְכֵן יִפְרוּץ.

וַיִּשְׁמַע יִתְרוֹ כֵּהֵן מְדִיָּן. רַבִּי יוֹסִי פָתַח, (תהלים קיא) פְּדוּת שְׁלַח לְעַמּוֹ צִוְּה לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ קְדוֹשׁ וְנוֹרָא שְׁמוֹ. מְאִי שְׁנָא, בְּכָל שָׁאֵר קְרָאִי, דְּבְכַלְהוֹ, תְּרִין תִּיבִין מְאֻלְפָּא בֵּיתָא, וּבְהֵאִי קְרָא, וּבְקִרָא דְאַבְתְּרִיָּה, תְּלַת תְּלַת. אֵלָּא, בְּגִין לְאֲשַׁלְמָא שִׁית סְטָרִין, בְּהֵאִי אֻלְפָּא בֵּיתָא, הֵאִי לְקַבֵּל תְּלַת פּוּרְקָנִין דְּיִשְׂרָאֵל, בְּרַ פּוּרְקָנָא קְדָמָאָה. קְרָא אַחְרָא, לְקַבֵּל תּוֹרָה נְבִיאִים וְכַתוּבִים. וְכָלֵא תְּלִיא בְּהֵאִי חֲכָמָה.

פְּדוּת שְׁלַח לְעַמּוֹ, כַּד פְּרִיק קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְיִשְׂרָאֵל, מְגַלּוֹתָא דְּמְצָרִים, וְעַבְד לוֹן נִסִּין וּגְבוּרָן. צִוְּה לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ, כַּד אָתָּא יִתְרוֹ, וְקַבִּיל לִיָּה קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְקָרִיב לִיָּה לְפּוּלְחָנִיָּה. וּמִתְמָן, אֶתְקָרִיבוּ כָּל אֵינוֹן גִּיּוּרִין, תַּחַת גְּדַפּוּי דְּשְׁכִינָתָא, מִתְמָן וְלִהְלָאָה, קְדוֹשׁ וְנוֹרָא שְׁמוֹ. דְּהָא כְּדִין אֶתְקַדְּשׁ שְׁמִיָּה דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּהָא (מספרא אַחְרָא) יִתְקַדְּשׁ שְׁמָא קְדִישָׁא, כַּד אַתְבַּר, וְאַתְכַּפֵּיא סְטָרָא אַחְרָא, כְּמָה דְּהוּה בֵּיתָרוֹ.

וַיִּשְׁמַע יִתְרוֹ וְגו', וְכִי יִתְרוֹ שָׁמַע, וְכָל עַלְמָא לֹא שָׁמְעוּ, וְהָא כְּתִיב, (שמות טו) שָׁמְעוּ עַמִּים יִרְגְּזוּן. אֵלָּא, כָּל עַלְמָא שָׁמְעוּ, וְלֹא אַתְבְּרוּ, וְאִיָּהוּ שָׁמַע וְאַתְבַּר, (דף ט"ח ע"ב) וְאַתְכַּפֵּיא מִקְמִיָּה דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְאַתְקָרַב לְדַחְלִתִּיָּה.

רַבִּי אַבָּא אָמַר, בְּכַמָּה אַתְר תְּנִינָן, דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, כָּל מַה דְּעַבְד לְעֵילָא וְתַתָּא כָּלֵא אִיָּהוּ קָשׁוּט, וְעוּבָדָא דְּקָשׁוּט. וְלִית לָךְ